

Knutefakta – 06 – Pålestikk

Pålestikk er kongen av speiderknuter, og kanskje den viktigste av de første knutene vi lærer. Skal du bare lære én knute i livet etter at du kan knyte skolissene dine, så bør du lære pålestikk.

Pålestikk lager en **fast løkke** (en løkke **som ikke sklir**) i enden av et tau, og som kan knytes opp ganske enkelt også etter å ha vært brukt. Pålestikk kan med riktig teknikk knytes trygt med en hånd.

Bruksområder:

Redningsarbeid: Knyte tau rundt deg selv hvis du har falt ned i et hull, eller gjennom isen.

Feste barduner til telt og tarp, feste fortøyningslinene i en båt eller kano.

Feste seilet i en seilbåt. Rigge seil på kano. Bardunere mot bakken fra et toppstikk rundt en mast.

Grunnleggende om pålestikk:

Tauet har **tamp** (ende), **bukt** og **stående part**. Vi kan ta tak i en bukt og vri til en løkke. Hvis tampen ligger over den stående parten er det en **overhåndsløkke**, hvis tampen går under den stående parten er det en **underhåndsløkke**.

Et pålestikk lages ved å lage en lang bukt i tauet,

lag en overhåndsløkke i den stående parten (tauet som leder mot tampen er øverst),

før tampen nedenfra gjennom den lille overhåndsløkka og til høyre for stående part,

Tampen tres motsols rundt den stående parten, og ned i løkka igjen. Stram knuten.

Avansert triks 1: For å knyte den med en hånd holder du stående part fra deg i venstre hånd (V), og tampen i høyre hånds peke og langfinger (H2+3), krysse tampen over stående part og ta tak i tauet med høyre tommel og pekefinger (H1+2), mens du holder tampen i samme hånd mellom H2+3), vri stående part til en underhåndsløkke mens du holder tampen mellom høyre peke- og langfinger (H2+3) (så tampen går gjennom løkka) og bruker peke- og langfinger (H2+3) til å føre tampen rundt stående part og ned tilbake i løkka.

Legg merke til: Hvor er knipepunktet i knuten? Stående part kniper nå mot tampen, og knuten er mye sterkere med tampen på innsiden av løkka enn med tampen på utsiden av løkka. Pålestikk er sterkere i trekkretning mot stående part, og svakest 90 grader mot utvidelse av løkka. Dette er regnet som den sterkeste praktiske løkka som er lett å åpne igjen etter belastning.

Det finnes minst 28 variasjoner av pålestikk, med forskjellige egenskaper, blant annet knuter med slipp, med rundtørn, med to eller tre løkker, og knuter til belastning utover i løkka.